

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

94. uważa, że przedmiotem szczególnego zainteresowania w trakcie rozmów trójstronnych, które mają się odbyć w dniu 11 lipca 2011 r., powinny być następujące kwestie:

- unijne środki budżetowe na 2012 r. na rzecz strategii UE 2020,
- ogólna kwota płatności w budżecie na rok 2012 oraz pozostające do spłaty zobowiązania (RAL),
- wniosek o zmianę obecnych wieloletnich ram finansowych na lata 2007-13 z myślą o dodatkowych potrzebach finansowych projektu ITER,
- finansowa stabilność i wykonalność działu 4 w 2012 roku, zwłaszcza w świetle przyszłego listu w sprawie poprawek, dotyczącego demokratycznych przemian w południowym regionie Morza Śródziemnego,
- z aległe kwestie dotyczące budżetu na rok 2011;

*

* *

95. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i Radzie.

WPR do 2020 r.: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi

P7_TA(2011)0297

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie WPR do 2020 r.: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi (2011/2051(INI))

(2012/C 390 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „WPR do 2020 r.: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi” (COM(2010)0672),
- uwzględniając art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzje Rady 2006/144/WE ⁽³⁾ i 2009/61/WE ⁽⁴⁾ w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla rozwoju obszarów wiejskich,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 11.8.2005, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 55 z 25.2.2006, s. 20.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 30 z 31.1.2009, s. 112.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1.

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie przyszłości wspólnej polityki rolnej po 2013 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie strategii UE 2020 ⁽³⁾,
 - uwzględniając konkluzje prezydencji Rady z dnia 17 marca 2011 r. na temat WPR do 2020 r.,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie reformy wspólnej polityki rolnej w 2013 r.,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów zatytułowaną „WPR do 2020 r.: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi”,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu PE,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz opinie Komisji Rozwoju, Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz Komisji Rozwoju Regionalnego (A7-0202/2011),
- A. mając na uwadze, że zrównoważone, produktywne i konkurencyjne rolnictwo europejskie wnosi znaczący wkład w realizację celów WPR określonych w traktatach oraz celów strategii „Europa 2020”, jak również pomaga sprostać nowym wyzwaniom politycznym, takim jak bezpieczeństwo dostaw żywności, energii i surowców przemysłowych, zmiany klimatu, środowisko i różnorodność biologiczna, zdrowie oraz zmiany demograficzne, a także mając na uwadze, że przy nadchodzącej reformie WPR Parlament Europejski po raz pierwszy będzie zaangażowany wraz z Radą w proces ustawodawczy zgodnie z Traktatem z Lizbony,
- B. mając na uwadze, że bezpieczeństwo żywnościowe pozostaje kluczowym wyzwaniem dla rolnictwa nie tylko w UE, ale na całym świecie, zwłaszcza w krajach rozwijających się, ponieważ według prognoz FAO do 2050 r. liczba ludności na świecie wzrośnie z 7 mld do 9 mld, co wymagać będzie 70 % wzrostu światowej produkcji rolnej; mając na uwadze, że zwiększenie produkcji żywności będzie konieczne pomimo wyższych kosztów produkcji, ogromnych wahań na rynkach rolnych oraz coraz większej presji na zasoby naturalne, co oznacza, że rolnicy będą musieli produkować więcej, wykorzystując mniej ziemi, mniej wody i mniej energii,
- C. mając na uwadze, że żywność ma znaczenie strategiczne, a najkorzystniejszym sposobem zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego jest utrzymywanie stabilnego i konkurencyjnego sektora rolnictwa; mając na uwadze, że silna WPR ma podstawowe znaczenie dla realizacji tego celu, a także dla zachowania obszarów wiejskich w UE oraz ich zrównoważenia środowiskowego i wzrostu gospodarczego wobec zagrożenia, jakim jest zaprzestanie działalności rolniczej, wyludnianie się obszarów wiejskich i dekonstrukcja gospodarcza,
- D. mając na uwadze, że reforma WPR z 2003 r. oraz ocena funkcjonowania wspólnej polityki rolnej z 2008 r. próbowały przyczynić do stworzenia nowej struktury WPR, która byłaby bardziej skuteczna i przejrzysta, a także którą charakteryzowałaby większa orientacja na rynek; mając na uwadze, że proces ten musi być kontynuowany, a zarządzanie instrumentami WPR musi zostać znacznie uproszczone w praktyce, aby odciążyć rolników i administrację,

⁽¹⁾ Dz. U. L 30 z 31.1.2009, s. 16.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0286.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0223.

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- E. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie przyszłości WPR po 2013 r. Parlament Europejski położył podwaliny pod zrównoważoną politykę rolną, która pozwoliłaby producentom europejskim na skuteczne konkutowanie na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym, a także mając na uwadze, że Parlament poparł koncepcję wielofunkcyjnego i wszechstronnego rolnictwa w całej Europie, szczególnie na obszarach o niekorzystnych warunkach naturalnych i obszarach najbardziej oddalonych, a także wziął pod uwagę trudności, z jakimi zmagają się małe gospodarstwa rolne,
- F. mając na uwadze, że WPR musi dysponować niezbędnymi instrumentami stosowanymi w przypadku kryzysu rynkowego, kryzysu podaży lub ogromnych wahań cen w sektorze rolnictwa; mając na uwadze, że należy zapewnić nie tylko aktualność i skuteczność tych instrumentów, lecz także ich elastyczność, aby w razie potrzeby mogły one zostać szybko wdrożone,
- G. mając na uwadze, że należy wspierać wyznaczenie nowych i ambitnych celów dla WPR, w szczególności w odniesieniu do ochrony konsumentów, ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt i spójności terytorialnej, a także należy bronić tych wysokich standardów na szczeblu międzynarodowym, aby zapewnić rentowność i konkurencyjność europejskich gospodarstw rolnych, które zmagają się z problemem wyższych kosztów produkcji; mając na uwadze, że długoterminowa wydajność i bezpieczeństwo żywnościowe, zwłaszcza w kontekście anomalii klimatycznych, zależy od należytej dbałości o zasoby naturalne, zwłaszcza o glebę, zużycie wody i różnorodność biologiczną,
- H. mając na uwadze, że sektor rolnictwa ma do odegrania kluczową rolę w przeciwdziałaniu zmianie klimatu, w szczególności poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, rozwój sekwestracji dwutlenku węgla, a także produkcję biomasy i zrównoważonej energii, przyczyniając się do powstania dodatkowego źródła dochodów dla rolników,
- I. mając na uwadze, że WPR powinna również wspierać szczególne traktowanie ziemi uprawnej odznaczającej się wysoką różnorodnością biologiczną (np. ziemi uprawnej o wysokiej wartości przyrodniczej) i agroekosystemy na obszarach należących do sieci Natura 2000, a w tym kontekście także przejście na modele niskonakładowe (w tym rolnictwo ekologiczne), nieorane użytki zielone i rolnicze obszary podmokłe,
- J. mając na uwadze, że udział wydatków na WPR w budżecie UE stale obniża się z prawie 75 % w 1985 r. do planowanych 39,3 % w 2013 r.; mając na uwadze, że WPR – będąc jednym z najstarszych i obszarów polityki UE i jedynym obszarem wspólnotowionym – stanowi mniej niż 0,5 % PKB UE, podczas gdy wydatki publiczne stanowią ok. 50 % PKB, oraz mając na uwadze, że w następstwie kolejnych rozszerzeń Unii Europejskiej obszar gruntów rolnych zwiększył się o 40 % i że liczba rolników jest dwa razy większa niż w 2004 r.,
- K. mając na uwadze, że według najnowszej ankiety Eurobarometru 90 % obywateli UE, z którymi przeprowadzono ankietę, jest zdania, że rolnictwo i obszary wiejskie są ważne dla przyszłości Europy; 83 % obywateli UE, z którymi przeprowadzono ankietę, opowiada się za udzieleniem wsparcia finansowego rolnikom i ogólnie są oni przekonani, że decyzje dotyczące polityki rolnej wciąż powinny być podejmowane na szczeblu europejskim,
- L. mając na uwadze, że Parlament Europejski wielokrotnie opowiadał się przeciwko renacjonalizacji WPR i rozszerzeniu współfinansowania, które mogłyby zaszkodzić uczciwej konkurencji na rynku wewnętrznym UE, i że w perspektywie nadchodzącej reformy ponownie sprzeciwia się on wszelkim próbom renacjonalizacji WPR poprzez współfinansowanie płatności bezpośrednich lub przesunięcie środków do drugiego filara,
- M. mając na uwadze, że należy utrzymać dwufilarową WPR, przy czym struktura i cele każdego z filarów powinny być jasno zdefiniowane i określone w sposób pozwalający na wzajemne uzupełnianie się tych filarów,

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- N. mając na uwadze, że drobnicy rolnicy w UE wnoszą znaczny wkład w realizację celów WPR, a przeszkody, na jakie napotykają, muszą być należycie uwzględnione w procesie reform,
- O. mając na uwadze, że w nowych państwach członkowskich stosujących system jednolitej płatności obszarowej znaczny odsetek rolników, zwłaszcza w sektorze hodowli bydła, nie jest uprawniony do uzyskania płatności bezpośrednich, ponieważ rolnicy ci nie są właścicielami gruntów rolnych,
- P. mając na uwadze, że rolnicy otrzymują coraz mniejszą część wartości dodanej generowanej przez łańcuch dostaw żywności oraz mając na uwadze, że właściwie funkcjonujący łańcuch dostaw żywności oraz środki służące poprawie pozycji negocjacyjnej producentów są niezbędnymi warunkami wstępnymi tego, aby rolnicy uzyskiwali sprawiedliwy zysk ze swojej produkcji,
- Q. mając na uwadze, że w ostatnich dwóch latach dramatycznie obniżył się dochód realny rolników per capita, który wskutek tego ciągłego spadku spadł poniżej poziomu sprzed niespełna 15 lat; mając na uwadze, że dochody rolników są znacznie niższe (szacuje się, że o ok. 40 % na jednostkę pracy) niż w pozostałych sektorach gospodarki, a dochód na mieszkańca na obszarach wiejskich jest znacznie niższy (o ok. 50 %) niż na obszarach miejskich, a także mając na uwadze, że według danych Eurostatu zatrudnienie w sektorze rolnictwa spadło o 25 % w latach 2000-2009,
- R. mając na uwadze, że gospodarka światowa staje się coraz bardziej zintegrowana, a systemy handlowe są bardziej liberalizowane poprzez negocjacje wielostronne i dwustronne, a także mając na uwadze, że porozumienia wielostronne i dwustronne muszą gwarantować, że metody produkcji na eksport do UE w krajach trzecich zapewniają europejskim konsumentom te same gwarancje, jeżeli chodzi o zdrowie, bezpieczeństwo żywności, dobrostan zwierząt, zrównoważony rozwój i minimalne standardy socjalne, jak metody stosowane w UE,
- S. mając na uwadze, że rozwój obszarów wiejskich, w świetle zwiększających się dysproporcji, utraty kapitału społecznego i spójności społecznej, nierównowagi demograficznej i migracji odpływowej, stanowi ważny element WPR oraz mając na uwadze, że przyszłe strategie polityczne dotyczące rozwoju obszarów wiejskich muszą być ukierunkowane na osiągnięcie większej równowagi terytorialnej i muszą zapewniać mniej biurokratyczne, a bardziej otwarte zarządzanie programami z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, które powinny obejmować środki służące zwiększeniu konkurencyjności sektora rolnictwa i powinny skutecznie wspierać wzmocnienie i dywersyfikację gospodarki rolnej, chronić środowisko, wspierać edukację i innowacje, podnosić jakość życia na obszarach wiejskich, szczególnie na obszarach o trudniejszych warunkach, a także przeciwdziałać odpływowi młodych ludzi z sektora rolnictwa,
- T. mając na uwadze, że z jednej strony jedynie 6 % rolników europejskich ma mniej niż 35 lat, a z drugiej strony 4,5 mln rolników przejdzie na emeryturę w ciągu najbliższych 10 lat; mając na uwadze, że należy w związku z tym zaliczyć zmianę pokoleniową w sektorze rolnym do priorytetowych wyzwań przyszłej WPR,
- U. mając na uwadze, że WPR musi uwzględniać potrzebę minimalizacji konkretnych ograniczeń i problemów strukturalnych stojących przed sektorami rolnictwa i leśnictwa w najbardziej oddalonych regionach UE z uwagi na ich wyspiarskość i oddalenie oraz fakt, że gospodarka wiejska jest w dużym stopniu zależna od niewielkiej liczby produktów rolnych,
- V. mając na uwadze, że polityka jakości stanowi nieodłączną część przyszłej WPR, co oznacza, że rozwój i wzmocnienie tej polityki, zwłaszcza w przypadku oznaczeń geograficznych, będzie miało decydujące znaczenie dla zrównoważonego wzrostu i konkurencyjności europejskiego rolnictwa,

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

1. z dużym zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „WPR do 2020 r.: sprostac wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi”; dostrzega potrzebę dalszej reformy WPR, uwzględniającej zmieniający się charakter sektora rolniczego w 27 krajach UE oraz nowy międzynarodowy kontekst globalizacji; domaga się utrzymania silnej i zrównoważonej WPR, dysponującej środkami budżetowymi na miarę ambitnych celów, do których należy dążyć, aby sprostać nowym wyzwaniom; zdecydowanie sprzeciwia się wszelkim krokom zmierzającym do renacjonalizacji WPR;
2. wzywa do tego, aby WPR w dalszym ciągu opierała się na dwóch filarach; wskazuje, że pierwszy filar wciąż powinien być w całości finansowany z budżetu UE i opierać się na rozliczeniach rocznych, a w ramach drugiego filaru dalej należy stosować programowanie wieloletnie, podejście umowne oraz współfinansowanie; nalega, aby ta struktura opierająca się na dwóch filarach zapewniała przejrzystość i aby filary te uzupełniały się, a nie pokrywały; pierwszy filar powinien służyć osiągnięciu celów, które wymagają podejmowania działań horyzontalnych, natomiast drugi filar powinien być ukierunkowany na rezultaty i wystarczająco elastyczny, by móc łatwo dostosować się do charakterystycznych warunków krajowych, regionalnych lub lokalnych; jest w związku z tym zdania, że o ile obecna dwufilarowa struktura powinna zostać zachowana, należy koniecznie wprowadzić w niej zmiany, aby lepiej ukierunkować ogół niezbędnych środków w każdym z dwóch filarów i odpowiadające im sposoby finansowania;
3. zwraca uwagę, że zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego pozostaje głównym wyzwaniem dla rolnictwa, nie tylko w UE, lecz także w skali światowej, a zwłaszcza w krajach rozwijających się, ponieważ świat stoi przed wyzwaniem polegającym na wyżywieniu 9 mld osób do 2050 r. przy jednoczesnym ograniczeniu wykorzystania skąpych zasobów, szczególnie wody, energii i gruntów; apeluje o zrównoważoną, produktywną i konkurencyjną europejską politykę rolną, która w znacznym stopniu przyczynia się do realizacji określonych w traktatach celów WPR oraz priorytetu strategii UE 2020, jakim jest inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu; jest przekonany, że rolnictwo ma duże możliwości, aby w znacznym stopniu przyczynić się do zwalczania skutków zmiany klimatu, tworzenia miejsc pracy poprzez ekologiczny rozwój i dostarczania odnawialnych źródeł energii, a jednocześnie aby w dalszym ciągu dostarczać bezpieczne produkty spożywcze o wysokiej jakości i zapewniać bezpieczeństwo żywnościowe europejskim konsumentom;
4. uważa, że należy koniecznie stworzyć jasny zbiór zasad na długi okres, aby rolnicy europejscy mogli zaplanować inwestycje potrzebne do modernizacji praktyk rolnych i opracowania innowacyjnych metod, które doprowadzą do powstania stabilnych i zrównoważonych systemów rolnych, który to proces ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania ich konkurencyjności na rynku lokalnym, regionalnym i międzynarodowym;
5. jest zdania, że z myślą o uproszczeniu, jasności i wspólnym podejściu finansowanie każdego filara WPR musi zostać uzgodnione już na początku reformy;
6. domaga się, aby budżet UE na rolnictwo został w kolejnym okresie finansowym przynajmniej utrzymany w takiej wysokości jak budżet na rolnictwo na 2013 r.; jest świadomy, że konieczne będą odpowiednie środki finansowe, aby sprostać wyzwaniom związanym z bezpieczeństwem żywnościowym, ochroną środowiska, zmianą klimatu oraz równowagą terytorialną w rozszerzonej UE, a także aby WPR mogła przyczynić się do pomyślnej realizacji strategii UE 2020;
7. wyraża przekonanie, że ta nowa polityka rolna, ukierunkowana na zrównoważone systemy produkcji żywności, musi przede wszystkim opierać się na ogólnej komplementarności między pierwszym filarem, obejmującym płatności bezpośrednie, a drugim filarem, który obejmuje środki wsparcia rozwoju obszarów wiejskich; jest zdania, że w ramach nowej WPR fundusze publiczne muszą zostać uznane za legalną formę płatności za zapewniane społeczeństwu dobra publiczne, których kosztów nie da się pokryć za pomocą cen rynkowych, a pieniądze publiczne należy wykorzystać do zachęcania rolników do świadczenia ogólnoeuropejskich usług środowiskowych; uważa, że to ukierunkowane podejście zapewni realizację celów całej UE, a jednocześnie będzie wystarczająco elastyczne, aby uwzględnić różnorodność rolnictwa w UE; jego zdaniem taki system sprawi, że każda płatność będzie dostarczała podatnikom, rolnikom i społeczeństwu jako całości wyraźnych korzyści publicznych z zachowaniem przejrzystości;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

8. domaga się, aby zrównoważony rozwój, konkurencyjność i uczciwość stanowiły podstawowe zasady WPR, która zachowuje szczególny charakter poszczególnych sektorów i jednostek produkcyjnych, mających za zadanie zapewnienie ludziom bezpiecznej i zdrowej żywności w wystarczającej ilości i po odpowiednich cenach, a także zagwarantowanie dostaw surowców dla wydajnego europejskiego przemysłu przetwórczego i spożywczego oraz wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych; podkreśla, że standardy UE w zakresie bezpieczeństwa żywności, ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt i poszanowania minimalnych standardów społecznych są najwyższe na świecie; domaga się WPR, która zapewni w konkurencji międzynarodowej takie wysokie normy rolnictwa europejskiego (zewnętrzna ochrona jakości);

9. jest świadomy, że wiele spośród tych nowych wyzwań i celów jest zawartych w prawnie wiążących międzynarodowych zobowiązaniach i traktatach, które UE zaakceptowała i podpisała, takich jak protokół z Kioto/porozumienie z Cancún, czy konwencje z Ramsar i Nagoi;

10. podkreśla, że uproszczenie ma podstawowe znaczenie i musi stanowić cel przyszłej WPR, aby zmniejszyć koszty prowadzenia tej polityki na szczeblu państw członkowskich, oraz że konieczne są wspólne podstawy prawne, które muszą być przedstawiane niezwłocznie i muszą podlegać jednolitej interpretacji;

11. podkreśla, że opracowanie polityki dotyczącej jakości żywności, w tym dotyczącej oznaczeń geograficznych (CHNP/CHOG/TSG), musi być priorytetowym aspektem WPR i musi ona być pogłębiana i wzmocniana, aby UE mogła utrzymać pozycję lidera w tym obszarze; jest zdania, że w przypadku tych produktów wysokiej jakości należy umożliwić stosowanie pierwotnych instrumentów zarządzania, ochrony i promocji, pozwalając im rozwijać się w sposób harmonijny i dalej znacznie przyczynić się do zrównoważonego wzrostu i konkurencyjności europejskiego rolnictwa;

12. wzywa Komisję do zintensyfikowania swoich wysiłków w dziedzinie badań i rozwoju do celów innowacji i promocji; domaga się zatem stałego uwzględniania badań w dziedzinie rolnictwa i żywienia w przyszłych programach badawczych i rozwojowych UE;

Płatności bezpośrednie

13. zwraca uwagę, że płatności bezpośrednie niezwiązane z wielkością produkcji, uwarunkowane wymogami wzajemnej zgodności, mogą przyczynić się do wsparcia i stabilizacji dochodów gospodarstw rolnych, co pozwoli rolnikom na to, aby oprócz produkcji żywności dostarczali ogółowi społeczeństwa istotnych dóbr publicznych, takich jak usługi ekosystemowe, zatrudnienie, ochrona krajobrazu, a także przyczyniali się do ożywienia gospodarczego na obszarach wiejskich w całej Europie; uważa, że płatności bezpośrednie powinny wynagradzać rolników za dostarczanie tych dóbr publicznych, ponieważ rynek nie dostarcza sam dóbr publicznych i jak dotąd nie rekompensuje rolnikom ich dostarczania w okresie, kiedy rolnicy często zmagają się z problemami związanymi z wysokimi kosztami produkcji żywności o wysokiej jakości oraz niskimi cenami za wyprodukowane przez nich towary;

14. domaga się utrzymania silnego i dobrze finansowanego pierwszego filaru, który będzie w stanie sprostać nowym wyzwaniom wobec rolnictwa europejskiego;

15. domaga się sprawiedliwego rozdziału środków WPR na pierwszy i drugi filar zarówno pomiędzy państwa członkowskie, jak i pomiędzy rolników w tych państwach członkowskich, przy czym pragmatyczne podejście powinno stanowić podstawę dla tworzenia obiektywnych kryteriów; sprzeciwia się dużym różnicom przy podziale tych środków wśród państw członkowskich; jest zdania, że wymaga to stopniowego odejścia od historycznych wartości referencyjnych, wychodzących obecnie z użycia, i zastąpienia ich po zakończeniu okresu przejściowego płatnościami sprawiedliwymi, czyli lepiej rozdzielonymi między państwa, różne sektory rolnictwa i rolników; oznacza to również zwiększenie efektywności płatności, ich lepsze ukierunkowanie i zwiększenie ich waloru zachęty, aby przyczynić się do ukierunkowania rolnictwa na bardziej zrównoważone systemy rolnicze; zgodnie z komunikatem Komisji sprzeciwia się jednolitym i zryczałtowanym płatnościami bezpośrednim w całej Unii, które nie odzwierciedlałyby europejskiej różnorodności; uważa, że głównym celem jest utrzymanie różnorodności rolnictwa i jednostek produkcyjnych w UE i w związku z tym opowiada się za uwzględnieniem w miarę możliwości szczególnych warunków produkcji w państwach członkowskich poprzez bardziej ukierunkowany system płatności bezpośrednich;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

16. opowiada się za systemem płatności jednolitych, który prowadzi do pewnej redystrybucji środków w interesie sprawiedliwego podziału środków na płatności bezpośrednie w całej UE; proponuje, aby każde państwo członkowskie otrzymało określony minimalny procent średniej płatności bezpośrednich w UE oraz aby ustalono odnośny pułap; opowiada się za jak najszybszym wdrożeniem z ograniczonym okresem przejściowym;

17. w przypadku płatności bezpośrednich dla indywidualnych gospodarstw opowiada się za odejściem od historycznych i indywidualnych wartości referencyjnych wykorzystywanych przy rozdziale płatności między państwa członkowskie i domaga się przejścia na regionalne lub krajowe płatności obszarowe niezwiązane z wielkością produkcji w kolejnym okresie finansowania; przyznaje jednak przy tym, że występują znaczne różnice w sytuacji poszczególnych państw członkowskich, co wymaga szczególnych środków o charakterze regionalnym;

18. jest zdania, że państwa członkowskie, które obecnie stosują system jednolitej płatności obszarowej (SAPS), powinny przejść – po ograniczonym okresie przejściowym – na system płatności jednolitych z uprawnieniami do płatności; apeluje o zapewnienie wsparcia, w tym wsparcia finansowego i technicznego, dla tego przejścia;

19. z zadowoleniem przyjmuje uznanie znaczenia drobnych rolników w rolnictwie europejskim i rozwoju obszarów wiejskich; popiera utworzenie specjalnego, uproszczonego programu pomocy dla drobnych rolników, którzy przyczyniają się do stabilizacji rozwoju obszarów wiejskich; wzywa Komisję Europejską, aby w interesie przejrzystości i pewności prawnej ustanowiła elastyczne i obiektywne kryteria celem zdefiniowania statusu drobnego rolnika w poszczególnych państwach członkowskich; wzywa państwa członkowskie, aby zgodnie z zasadą pomocniczości zdecydowały, którzy rolnicy mogą zostać objęci tym programem;

20. domaga się dalszego uproszczenia systemu płatności bezpośrednich, w szczególności uproszczonych zasad przekazywania uprawnień do płatności w przypadku braku aktywacji, zasad dotyczących rezerwy krajowej uzależnionych od przejścia na jednolite regionalne/krajowe płatności obszarowe, połączenia minimalnych uprawnień do płatności oraz skutecznego i niebiurokratycznego systemu kontroli obu filarów; jest zdania, że systemy administracyjne, których dobrego funkcjonowania można dowieść, powinny być pozytywnie oceniane w świetle przewidzianego zakresu kontroli;

21. zwraca uwagę, że istnieje potrzeba celowej odnowy pokoleniowej w sektorze rolniczym ze względu na to, że jedynie 6 % europejskich rolników jest poniżej 35. roku życia, a jednocześnie 4,5 mln rolników przejdzie na emeryturę w ciągu najbliższych dziesięciu lat; zauważa, że młodzi rolnicy, rozpoczynając działalność, napotyka takie przeszkody jak wysokie koszty inwestycji oraz brak dostępu do ziemi i kredytów; podkreśla fakt, że zawarte w drugim filarze środki dla młodych rolników okazały się niewystarczające, aby powstrzymać szybkie starzenie się sektora rolniczego i apeluje o proponowanie sposobów odwrócenia tego niekorzystnego trendu, które powinny obejmować zmiany zasad dotyczących rezerwy krajowej, tak by ukierunkować je w większym stopniu na młodych rolników;

22. podkreśla, że WPR powinna być neutralna pod względem płci oraz że oboje małżonkowie powinni mieć takie same prawa w przypadku pracy w tym sektorze; wskazuje na to, że ok. 42 % spośród 26,7 mln ludzi zatrudnionych na stałe w rolnictwie w UE to kobiety, podczas gdy tylko jedno na pięć gospodarstw (ok. 29 %) jest zarządzane przez kobietę;

23. uważa, że uniezależnienie płatności od wielkości produkcji sprawdziło się, ponieważ pozwoliło na większą swobodę podejmowania decyzji przez rolników, jak również zapewniło rolnikom możliwość reagowania na sygnały rynkowe oraz umieściło dużą część WPR w zielonej strategii WTO; przychyliła się do propozycji Komisji, aby również w przyszłości premie uzależnione od produkcji były wciąż wypłacane na określonych obszarach, na których nie ma alternatywy dla powszechnie stosowanych, kosztownych form produkcji i wyrobów; dlatego uważa, że premie uzależnione od produkcji w ściśle określonych ramach można obronić również na ściśle zdefiniowany okres po 2013 r.;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

24. w związku z tym wzywa państwa członkowskie do przewidzenia możliwości pozostawienia części płatności bezpośrednich związanych w całości lub w części z wielkością produkcji w ramach limitów WTO, aby finansować środki łagodzące skutki uniezależnienia płatności od wielkości produkcji w konkretnych obszarach i sektorach znajdujących się w trudnej sytuacji gospodarczej, środowiskowej lub społecznej; uważa ponadto, że płatności te mogłyby promować obszarowe środki środowiskowe i spójność terytorialną, a także promować, wspierać i wzmacniać główne sektory, w tym poprawę jakości, produkcję surowców rolnych, pewne określone gałęzie produkcji lub pewne rodzaje rolnictwa;

25. zauważa, że ze względów historycznych gospodarstwa rolne w Unii Europejskiej wykazują bardzo różnorodną strukturę, jeżeli chodzi o ich wielkość, organizację pracy, wydajność pracy i formę prawną; jest świadomy, że płatności bezpośrednie przyznawane są w sposób, który podaje w wątpliwość ich zasadność; zwraca uwagę na wniosek Komisji, aby wprowadzić górny pułap dla płatności bezpośrednich i z zadowoleniem przyjmuje tę próbę rozwiązania kwestii zasadności i akceptacji społecznej WPR; zwraca się do Komisji o rozważenie wprowadzenia podobnych mechanizmów służących rozwiązaniu tej kwestii, takich jak system regresywnych płatności bezpośrednich w zależności od wielkości gospodarstwa, kierujący się obiektywnymi kryteriami zatrudnienia i zrównoważonych praktyk;

26. wzywa Komisję do przedstawienia konkretnych propozycji tego, w jaki sposób w perspektywie średnio- i długookresowej pomóc sektorom hodowli sprostać kolejnym wzrostom kosztów czynników produkcji; uważa, że propozycje mogłyby zachęcić do stosowania systemów wykorzystywania użytków zielonych i roślin wysokobiałkowych w ramach płodozmianu, co przyniosłoby rolnikom większe korzyści gospodarcze, stanowiłoby reakcję na nowe wyzwania, zmniejszyłoby zależność od importu roślin wysokobiałkowych oraz mogłyby mieć korzystne skutki dla kosztów pasz; wzywa Komisję do zaproponowania elementu elastyczności dla państw członkowskich zgodnie z obecnym art. 68, aby uniknąć wykluczenia gospodarstw hodowlanych nastawionych na jakość i zrównoważony rozwój z nowego systemu wsparcia oraz do uwzględnienia ich szczególnego charakteru;

27. jest zdania, że płatności bezpośrednie powinny być zastrzeżone wyłącznie dla rolników prowadzących aktywną działalność; jest przy tym świadomy tego, że w systemie płatności bezpośrednich niezwiązanych z wielkością produkcji każdy właściciel gospodarstwa, który wykorzystuje obszary rolne do produkcji i utrzymuje je w dobrej kulturze rolnej zgodnej z wymogami ochrony środowiska, powinien otrzymywać płatności bezpośrednie; w związku z tym wzywa Komisję do opracowania definicji aktywnej działalności rolniczej, która mogłaby być wykorzystywana przez państwa członkowskie bez dodatkowych obciążeń lub wydatków administracyjnych, przy czym należy zadbać o to, aby tradycyjna działalność rolnicza (gospodarstwa rolne stanowiące główne źródło utrzymania lub dodatkowe źródło utrzymania) niezależnie od statusu prawnego uznawana była za aktywną działalność rolniczą oraz aby uwzględniano strukturę rolnictwa oraz różne formy uzgodnień dotyczące gospodarki gruntami, jak i zarządzanie wspólnymi gruntami; uważa, że należy koniecznie uściślić, że z definicji rolnika prowadzącego aktywną działalność wyłączone są przypadki, w których koszty administracyjne dokonania płatności byłyby wyższe od samej kwoty płatności;

28. opowiada się za rekompensowaniem naturalnej niekorzystnej sytuacji w drugim filarze i sprzeciwia się płatności uzupełniającej w pierwszym filarze ze względu na dodatkowe obciążenia administracyjne;

Ochrona zasobów i elementy polityki ochrony środowiska

29. uważa, że lepsza ochrona zasobów naturalnych i lepsze gospodarowanie nimi stanowi główny element zrównoważonego rolnictwa, co uzasadnia – w ramach nowych wyzwań i celów strategii „Europa 2020” – dodatkowe bodźce zachęcające rolników do stosowania praktyk ukierunkowanych na ochronę środowiska, wykraczających poza zasadę wzajemnej zgodności i uzupełniających już istniejące programy rolno-środowiskowe;

30. uważa, że ochrona zasobów naturalnych powinna być ściślej związana z przyznawaniem płatności bezpośrednich i w związku z tym apeluje o wprowadzenie – za pomocą składnika ekologicznego – ogólnounijnego systemu zachęt, mającego na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju gospodarstw i długoterminowe bezpieczeństwo żywnościowe dzięki skutecznemu zarządzaniu ograniczonymi zasobami (wodą, energią, glebą) przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów produkcji w długim okresie poprzez ograniczenie wykorzystania czynników produkcji; uważa, że system ten powinien zapewnić maksymalne wsparcie rolnikom, którzy już stosują praktyki rolnicze mające na celu osiągnięcie bardziej trwałych systemów produkcji lub którzy krok po kroku chcą dążyć do stosowania tych praktyk;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

31. podkreśla, że system ten powinien iść w parze z uproszczeniem systemu wzajemnej zgodności dla beneficjentów płatności bezpośrednich, powinien być stosowany za pomocą prostych środków, powinien równoważyć wydajność środowiskową i gospodarczą, powinien być relewantny z agronomicznego punktu widzenia i nie powinien dyskryminować rolników, którzy już w szerokim zakresie uczestniczą w programach rolno-środowiskowych;

32. sprzeciwia się wprowadzeniu nowego, dodatkowego systemu płatności, który prowadzi do dodatkowych systemów kontroli i sankcji na rzecz uekologicznienia; podkreśla, że należy unikać praktycznych przeszkód dla rolników oraz złożoności administracyjnej dla odnośnych organów; nalega ponadto, aby w celu usprawnienia procedur administracyjnych powiązanych z tymi środkami wszystkie kontrole rolne były w miarę możliwości przeprowadzane jednocześnie;

33. wzywa zatem Komisję do jak najszybszego przedstawienia oceny wpływu procedur administracyjnych związanych z wdrażaniem składowego katalogu ekologicznego; podkreśla, że środki ochrony środowiska mają potencjał, aby zwiększyć wydajność produkcyjną rolników, i domaga się pokrycia wszelkich ewentualnych kosztów i utraconych dochodów wynikających z wprowadzenia takich środków;

34. jest zdania, że należy dążyć do dalszego uekologicznienia w państwach członkowskich za pośrednictwem priorytetowego katalogu środków obszarowych lub środków dla poszczególnych gospodarstw rolnych finansowanych w 100 % ze środków UE; uważa, że każdy beneficjent tych szczególnych płatności musi przeprowadzić określoną liczbę działań z zakresu uekologicznienia, których fundamentem powinny być istniejące struktury, wybranych z krajowego lub regionalnego wykazu ustanowionego przez dane państwo członkowskie na podstawie bardziej rozbudowanego wykazu UE, mającego zastosowanie do wszystkich rodzajów rolnictwa; uważa, że takie działania mogą przykładowo obejmować:

- wsparcie na rzecz niskiej emisji dwutlenku węgla oraz działania prowadzące do ograniczenia lub wychwytywania emisji gazów cieplarnianych,
- wsparcie na rzecz niskiego zużycia energii i efektywności energetycznej,
- strefy buforowe, miedze, obecność żywopłotów itd.,
- trwałe użytki zielone,
- techniki rolnictwa precyzyjnego,
- płodozmian i różnorodność upraw,
- plany dotyczące wydajności paszowej;

35. sądzi, że UE ma do odegrania rolę w wypełnianiu zadań związanych z bezpieczeństwem żywnościowym i bezpieczeństwem energetycznym i dlatego powinna dopilnować, by rolnictwo odgrywało pełną rolę w wypełnianiu obu tych zadań; w związku z tym uważa za niewłaściwe umieszczenie obowiązkowego odłogowania na liście środków zrównoważonego rolnictwa, tak jak zaproponowała Komisja;

36. wzywa do uwzględnienia w ramach WPR celów dotyczących wykorzystania zrównoważonej energii; sądzi, że sektor rolnictwa do 2020 r. mógłby pokrywać 40 % swojego zapotrzebowania na energię paliwami odnawialnymi, a do 2030 r. mógłby całkowicie zrezygnować z paliw kopalnych;

37. zwraca uwagę, że biotechnologia nowej generacji jest już gotowa, i w związku z tym wzywa Komisję do opracowania w ramach reformy WPR międzysektorowej polityki dotyczącej biomasy na rzecz biotechnologii nowej generacji, obejmującej kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące biomasy, aby umożliwić rozwój zrównoważonego rynku biomasy pochodzącej z rolnictwa, przedsiębiorstw przemysłu rolnego i leśnictwa poprzez zachęcanie do magazynowania dostępnych pozostałości w celu wyprodukowania bioenergii, a jednocześnie zapobieganie zwiększeniu emisji i zanikowi różnorodności biologicznej;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

38. podkreśla, że racjonalne rozwiązania na szczeblu polityki europejskiej, takie jak tańszy olej napędowy do zastosowań rolniczych oraz ulgi podatkowe na energię i paliwo produkowane w celach rolniczych, zwłaszcza do zasilania elektrycznych pomp irygacyjnych, mogłyby pomóc rolnikom europejskim zwiększyć produkcję i zaopatrywać w produkty rolne rynki wewnętrzne oraz eksportowe; ponadto podkreśla znaczenie innowacyjnych systemów irygacyjnych dla zagwarantowania zrównoważonego rozwoju europejskiego rolnictwa z uwagi na katastrofalne skutki zmian klimatu – takie jak susza, fale upałów czy pustynienie – na ziemi uprawne służące dostarczaniu ludziom żywności;

39. zważywszy, że w przyszłości wystąpią trudności z dostępnością wody, a zwłaszcza wody pitnej, podkreśla potrzebę opracowania wydajnych systemów irygacyjnych, tak aby umożliwić stosowanie w państwach członkowskich efektywnych metod produkcji rolnej, które będą w stanie zaspokoić wewnętrzny popyt na żywność oraz zaopatrzyć rynki eksportowe w produkty rolne;

40. wyraża żal wobec faktu, że cele UE w zakresie różnorodności biologicznej nie zostały jeszcze osiągnięte, i oczekuje, że WPR wesprze wysiłki zmierzające do realizacji tych celów oraz celów w zakresie bioróżnorodności ustalonych na szczycie w Nagoi;

41. apeluje, aby nowa WPR propagowała ochronę różnorodności genetycznej, była zgodna z dyrektywą 98/58/WE dotyczącą dobrostanu zwierząt oraz nie finansowała produkcji żywności z klonowanych zwierząt lub ich potomstwa;

42. uważa, że metody produkcji dbające o dobrostan zwierząt mają również pozytywny wpływ na zdrowie zwierząt, jakość i bezpieczeństwo żywności, a także są bardziej przyjazne dla środowiska;

43. podkreśla konieczność zbadania wszystkich możliwości współpracy między państwami członkowskimi – przy udziale wszystkich zainteresowanych stron – na rzecz ochrony gleby;

Zasada wzajemnej zgodności i uproszczenie

44. wskazuje, że w ramach systemu opartego na zasadzie wzajemnej zgodności udzielanie płatności bezpośrednich podlega zachowaniu zgodności z wymogami ustawowymi i konieczności utrzymywania gruntów w dobrej kulturze rolnej i środowiskowej oraz że pozostaje jednym z najbardziej wskazanych sposobów optymalizowania świadczenia przez rolników podstawowych usług ekosystemowych i sprostania nowym wyzwaniom środowiskowym przez zagwarantowanie dostarczania podstawowych dóbr publicznych; zauważa jednak, że przy wprowadzaniu zasady wzajemnej zgodności pojawiło się wiele różnych problemów administracyjnych i że było ono trudne do przyjęcia przez rolników;

45. jest zdania, że nie da się uzasadnić płatności bezpośrednich bez rekompensat i że w związku z tym w odniesieniu do wszystkich beneficjentów płatności bezpośrednich należy stosować system zasad wzajemnej zgodności, który wskutek uekologizowania WPR jest uproszczony i skuteczny w praktyce i na szczeblu administracyjnym w zakresie kontroli; podkreśla, że zasady wzajemnej zgodności muszą być oparte na ryzyku i proporcjonalne, oraz podkreśla konieczność ich przestrzegania i odpowiedniego egzekwowania przez właściwe organy krajowe i europejskie;

46. uważa, że lepsza ochrona zasobów i zarządzanie nimi powinny również stanowić podstawowy element rolnictwa w ramach zasady wzajemnej zgodności, w wyniku czego możliwe będzie osiągnięcie większych korzyści środowiskowych; domaga się usprawnienia kontroli przestrzegania zasady wzajemnej zgodności, zapewnienia ich skuteczności i wydajności oraz ukierunkowanego określenia zakresu stosowania zasady wzajemnej zgodności; domaga się stworzenia systemów włączania najlepszych praktyk, takich jak interoperacyjność baz danych i najlepsze sposoby wykorzystania odpowiedniej technologii, w główny nurt polityki i ich wymiany między agencjami płatniczymi i organami kontroli, aby w jak największym możliwym stopniu zmniejszyć obciążenie biurokratyczne dla rolników i administracji; uważa, że zasada wzajemnej zgodności powinna ograniczać się do norm dotyczących rolnictwa, które umożliwiają przeprowadzanie systematycznych, prostych kontroli i u których podstaw leży obowiązek osiągania wyników, a także uważa, że zasady powinny być zharmonizowane; podkreśla znaczenie poziomów tolerancji i stosowania zasady proporcjonalności w ramach wszelkiego nowego systemu kar;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

47. jest zdania, że kontrolowanie przestrzegania zasady wzajemnej zgodności powinno w większym stopniu wiązać się z kryteriami efektywności i zachęcaniem rolników do osiągania wyników; ponadto sądzi, że w kontrolach tych powinni w większym stopniu uczestniczyć sami rolnicy, z uwagi na ich wiedzę i doświadczenie praktyczne, i jest zdania, że służyłoby to za przykład i dawało motywację w szczególności najmniej wydajnym rolnikom;

48. sprzeciwia się wprowadzeniu do systemu opartego na zasadzie wzajemnej zgodności uciążliwych i nieprzejrzystych wymogów pochodzących z ramowej dyrektywy wodnej do momentu wyjaśnienia stanu prac związanych z wdrożeniem tej dyrektywy we wszystkich państwach członkowskich;

49. dostrzega znaczące starania poczynione już w sektorze hodowli, który obecnie znajduje się w trudnej sytuacji, na rzecz doprowadzenia budynków i wyposażenia do zgodności z normami w zakresie higieny i zdrowia publicznego; bez uszczerbku dla podstawowych zasad bezpieczeństwa żywnościowego i identyfikowalności, domaga się krytycznej oceny niektórych norm dotyczących higieny, zdrowia i oznaczania zwierząt w celu likwidacji niewspółmiernych obciążeń nakładanych na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP); wzywa w szczególności Komisję do dokonania przeglądu norm UE w zakresie higieny, dotyczących zwłaszcza lokalnych i bezpośrednich form sprzedaży oraz okresu przydatności produktów do spożycia, w celu dostosowania ich do poziomu ryzyka i uniknięcia niewspółmiernego obciążenia niewielkich kanałów produkcji, takich jak bezpośrednie relacje między producentami i konsumentami oraz krótkie łańcuchy dostaw żywności;

Instrumenty rynkowe, siatka bezpieczeństwa i zarządzanie ryzykiem

50. jest zdania, że w tych warunkach ważna jest możliwość przeciwdziałania nadmiernej zmienności cenowej oraz reagowanie w odpowiednim czasie na kryzys spowodowany niestabilnością rynku w kontekście wspólnej polityki rolnej i na rynkach światowych; uznaje podstawową rolę, jaką w przeszłości odgrywały środki wspierania rynku w reagowaniu na kryzys w sektorze rolnictwa, zwłaszcza rolę interwencji i prywatnego przechowywania; podkreśla, że środki wspierania rynku muszą być skuteczne i uruchamiane niezwłocznie po zaistnieniu takiej konieczności w celu uniknięcia poważnych problemów dla producentów, przetwórców i konsumentów i umożliwienia WPR osiągnięcia podstawowego, strategicznego celu, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego;

51. podkreśla, że w ramach WPR należałoby dysponować szeregiem elastycznych i skutecznych instrumentów rynkowych, pełniących funkcję siatki bezpieczeństwa, ustanowionych na odpowiednich poziomach i dostępnych w przypadku poważnych zakłóceń na rynku; sądzi, że instrumenty te nie powinny być stale dostępne i że nie mogą stanowić ciągłej i nieograniczonej możliwości zbytu produktów; wskazuje, że niektóre instrumenty już istnieją, ale mogą zostać dostosowane, podczas gdy inne mogą zostać utworzone w zależności od potrzeb; jest zdania, że w świetle bardzo odmiennych warunków w poszczególnych sektorach zróżnicowane rozwiązania sektorowe są bardziej wskazane od podejścia horyzontalnego; zwraca uwagę na trudności, jakie napotykają rolnicy w dążeniu do perspektywicznego planowania w okresach skrajnej niestabilności; uważa, że w kontekście większej niestabilności rynku instrumenty rynkowe muszą zostać poddane przeglądowi w celu zwiększenia ich wydajności i elastyczności, przyspieszenia ich uruchamiania, rozszerzenia ich w razie konieczności na inne sektory oraz dostosowania ich do obecnych cen rynkowych, a także zapewnienia rzeczywistej siatki bezpieczeństwa bez powodowania zakłóceń;

52. jest zdania, że odnośne instrumenty rynkowe powinny obejmować szczególne instrumenty zarządzania podażą, których sprawiedliwe i niedyskryminujące działanie może zapewnić skuteczne zarządzanie rynkiem i zapobiec kryzysom związanym z nadprodukcją, a jednocześnie nie pociąga za sobą żadnych wydatków z budżetu Unii;

53. domaga się utworzenia wielostopniowej siatki bezpieczeństwa obejmującej wszystkie sektory, opartej na połączeniu takich narzędzi jak publiczne i prywatne przechowywanie, interwencję publiczną, instrumenty na wypadek zakłóceń na rynku oraz klauzulę dotyczącą nagłych wypadków; domaga się, aby przy krótkotrwałych zakłóceniach na rynku dopuszczano prywatne przechowywanie i interwencję publiczną dla określonych sektorów; ponadto domaga się, aby instrument na wypadek zakłóceń na rynku oraz klauzula dotycząca nagłych wypadków zostały ustanowione kompleksowo dla wszystkich sektorów, co umożliwi Komisji, w pewnych okolicznościach, w przypadku kryzysu podjęcie działań przez określony czas nieprzekraczający jednego roku, które to rozwiązanie powinno być bardziej skuteczne niż dotychczas; uważa w związku z tym, że w przyszłych budżetach UE należy przewidzieć specjalną rezerwową pozycję, która mogłaby być sprawnie uruchomiona i która stanowiłaby instrument szybkiego reagowania w razie poważnego kryzysu na rynkach rolnych;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

54. jest zdania, że stosowanie instrumentów interwencyjnych wchodzi w zakres uprawnień wykonawczych Komisji; podkreśla jednak, że Parlament Europejski musi być niezwłocznie informowany o przewidywanych działaniach; podkreśla w tym kontekście, że Komisja musi w sposób należyty uwzględnić stanowiska przyjęte przez Parlament;

55. apeluje o zwiększenie efektywności systemu interwencyjnego poprzez coroczną ocenę, prowadzoną pragmatycznie z uwzględnieniem sytuacji na rynkach;

56. uważa, że w świetle przewidywanych wyzwań środowiskowych, klimatycznych i epidemiologicznych oraz w obliczu dużych wahań cen na rynkach rolnych żywotne znaczenie mają dodatkowe, efektywniejsze środki zabezpieczenia przed ryzykiem dostępne dla wszystkich rolników w poszczególnych państwach członkowskich, na poziomie Unii, państw członkowskich i poszczególnych gospodarstw rolnych, w celu ochrony dochodów;

57. przypomina, że produkcja zorientowana na rynek, płatności bezpośrednie i konkurencja są głównymi elementami każdego systemu zabezpieczenia przed ryzykiem, a odpowiedzialność za uwzględnienie i przewidzenie ryzyka ponoszą także rolnicy; w tym kontekście wspiera państwa członkowskie w udostępnianiu rolnikom krajowych instrumentów zabezpieczenia przed ryzykiem bez renacjonalizacji i zakłóceń na rynkach; dlatego uważa, że Komisja powinna opracować wspólne zasady opcjonalnego wspierania systemów zarządzania ryzykiem przez państwa członkowskie, ewentualnie poprzez ustanowienie wspólnych uregulowań w ramach wspólnej organizacji rynku zgodnych z zasadami WTO, w celu uniknięcia zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym; domaga się również, aby Komisja przekazywała informacje o wszelkich środkach służących wprowadzeniu zarządzania ryzykiem oraz aby wraz z wnioskami legislacyjnymi przedstawiła odnośną ocenę skutków;

58. uważa, że w obliczu rosnącego poziomu ryzyka należy rozbudować i wspierać prywatne systemy ubezpieczeniowe oraz systemy ubezpieczenia od dodatkowych rodzajów ryzyka (takie jak ubezpieczenie od zmiany klimatu, ubezpieczenie od utraty dochodu), rynki terminowe i fundusze powiernicze, współfinansowane ze środków publicznych, jako opcja w państwach członkowskich; wspiera przy tym zwłaszcza zrzeszanie się rolników w konsorcja i spółdzielnie; z zadowoleniem przyjmuje rozwój nowych innowacyjnych instrumentów; podkreśla jednak, że powinny one być zgodne z zasadami WTO oraz że nie powinny zakłócać konkurencji ani handlu wewnątrz UE; wzywa w związku z tym do zapewnienia ram państwowym członkowskim wdrażającym te środki, które powinny być uwzględnione w jednolitej wspólnej organizacji rynku;

59. wzywa Komisję do zbadania, w jakim stopniu można zwiększyć rolę grup producentów lub stowarzyszeń branżowych i międzybranżowych lub międzyzawodowych w przeciwdziałaniu ryzyku i promowaniu jakości we wszystkich sektorach produkcyjnych; domaga się, aby tego rodzaju działania prowadzone w tych dziedzinach uwzględniały w szczególności produkty ze znakiem jakości;

60. wzywa Komisję do zaproponowania w ramach reformy WPR konkretnych środków służących wspieraniu tworzenia nowych organizacji producentów celem wzmocnienia ich pozycji na rynku;

61. opowiada się za przedłużeniem reformy rynku cukru z 2006 r. w jej obecnej formie co najmniej do 2020 r. oraz wzywa do wdrożenia odpowiednich środków mających na celu zabezpieczenie produkcji cukru w Europie oraz umożliwienie unijnemu sektorowi cukru zwiększanie swojej konkurencyjności w oparciu o stabilne ramy;

62. podkreśla konieczność dokonania oceny szczególnej sytuacji w sektorze mleka i produktów mlecznych przed marcem 2015 r., tak aby zapewnić sprawne funkcjonowanie i stabilność rynku mleka;

63. sądzi, że Komisja powinna rozważyć przedłożenie propozycji utrzymania praw do nasadzeń w sektorze wina po 2015 r. oraz że powinna to uwzględnić w sprawozdaniu z oceny reformy wspólnej organizacji rynku wina z 2008 r., które przewidziano na 2012 r.;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

64. podkreśla podstawową rolę produkcji mleka dla rolnictwa europejskiego, a także jako źródła utrzymania obszarów wiejskich, zwłaszcza trudniących się produkcją mleka regionów, w których dominują użytki zielone, a także regionów o naturalnie niekorzystnych warunkach gospodarowania w UE, podkreśla również potrzebę zagwarantowania konsumentom europejskim trwałej podaży przetworów mlecznych; jest przekonany, że trwałą podaż przetworów mlecznych można najskuteczniej zagwarantować za pomocą stabilnego rynku przetworów mlecznych, na którym rolnicy otrzymują sprawiedliwą zapłatę za swe produkty; w związku z tym wzywa Komisję do nadzorowania rynku przetworów mlecznych i do umożliwienia zrównoważonego rozwoju tego rynku za pomocą odpowiednich instrumentów politycznych odnoszących się do mleka i jego przetworów w okresie po roku 2015 oraz za pomocą ram uczciwej konkurencji gwarantujących silniejszą pozycję producentów surowców, a także bardziej wyrównany podział zysków w całym łańcuchu produkcji żywności (z gospodarstwa rolnego do handlu detalicznego);

65. uważa, że należy wzmocnić systemy zarządzania w sektorach owoców i warzyw (cytrusów i wszystkich odnośnych produktów), wina i oliwy z oliwek oraz że konieczne jest stworzenie bardziej skutecznego funduszu kryzysowego dla sektora owoców i warzyw, opracowanie lepszego systemu zarządzania kryzysowego w sektorze wina oraz zaktualizowanie systemu prywatnego przechowywania w sektorze oliwy z oliwek;

Handel międzynarodowy

66. wzywa UE do zapewnienia spójności między wspólną polityką rolną a swoją polityką rozwoju i polityką handlową; w szczególności apeluje do UE o zwracanie bacznej uwagi na sytuację w krajach rozwijających się oraz o niestwarzanie zagrożenia dla potencjału produkcji żywności i długoterminowemu bezpieczeństwu żywnościowemu w tych krajach ani zdolności ludności tych krajów do samodzielnego zapewniania sobie pożywienia, przy jednoczesnym przestrzeganiu zasady spójności polityki na rzecz rozwoju; dlatego też jest zdania, że umowy handlowe UE w sprawie rolnictwa nie powinny stwarzać trudności dla rynków w krajach najsłabiej rozwiniętych;

67. przypomina o zobowiązaniu podjętym przez członków WTO podczas konferencji ministerialnej w Hongkongu w roku 2005 dotyczącej wyeliminowania wszystkich form dotacji wywozowych przy jednoczesnym nałożeniu środków dyscyplinarnych na wszystkie środki wywozowe o analogicznym działaniu, w szczególności kredyty eksportowe, państwowe rolnicze przedsiębiorstwa handlowe i kontrole pomocy żywnościowej;

68. wzywa Komisję do dokonania szczegółowej oceny skutków wszystkich trwających negocjacji handlowych, w szczególności dotyczących układu o stowarzyszeniu UE–Mercosur, które nie powinny mieć negatywnego wpływu na kraje rozwijające się ani zaszkodzić skuteczności WPR do 2020 r.;

69. zauważa, że żywność nie jest jedynie towarem, lecz dostęp do niej ma fundamentalne znaczenie dla życia ludzkiego; wzywa UE do wykorzystania swojej polityki handlowej i polityki rozwoju do promowania zrównoważonych praktyk rolnych oraz bezpieczeństwa żywnościowego w krajach najsłabiej rozwiniętych i rozwijających się ze względu na wzrost popytu i wzrost cen żywności;

70. wzywa Komisję do zbadania, jaki wpływ miała koncentracja międzynarodowego handlu zbożem na wzrost wahań cen;

Łańcuch dostaw żywności

71. zwraca się o opracowanie globalnych rozwiązań mających zaradzić spekulacji surowcami rolnymi i skrajnym wahaniom cen, ponieważ stanowią one potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego; uznaje jednak znaczenie prawidłowo funkcjonującego rynku terminowego dla surowców rolnych; ocenia, że jedynie działania skoordynowane na szczeblu międzynarodowym są w stanie ukrócić nadmierne spekulacje; popiera w związku z tym inicjatywę francuskiej prezydencji G20, zgodnie z którą grupa powinna uzgodnić środki służące przeciwdziałaniu rosnącej zmienności cen surowców rolnych; opowiada się za światowym systemem informowania i skoordynowanego działania dotyczącego zapasów produktów rolnych mających zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe; zwraca w związku z tym uwagę, że należy zastanowić się nad utrzymaniem zapasów ważniejszych surowców rolnych; podkreśla, że zamierzone cele będą mogły zostać osiągnięte jedynie w przypadku zwiększenia możliwości składowania oraz

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

rozwinięcia instrumentów monitorowania i nadzorowania rynków; podkreśla w szczególności niepokojący wpływ zmienności cen w skali światowej na kraje rozwijające się;

72. podkreśla, że przez ostatnie dziesięciolecie średnie dochody rolników i gospodarstw rolnych – w przeciwieństwie do sytuacji w sektorach na niższym i wyższym szczeblu niż podstawowa produkcja rolna – stale się zmniejszały w porównaniu z innymi sektorami gospodarki, osiągając poziom jedynie połowy dochodów gospodarstw miejskich, natomiast przedsiębiorstwa handlowe i detaliści znacznie zwiększyli swoją siłę rynkową i marże w ramach łańcucha dostaw żywności;

73. wzywa do podjęcia środków mających na celu wzmocnienie pierwotnych zdolności w zakresie zarządzania oraz siły przetargowej producentów i organizacji producentów w porównaniu z innymi podmiotami gospodarczymi w łańcuchu dostaw żywności (przede wszystkim detalistami, przetwórcami i dostawcami czynników produkcji) przy jednoczesnym respektowaniu prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego; jest zdania, że funkcjonowanie łańcucha dostaw żywności powinno zostać usprawnione w trybie pilnym dzięki inicjatywom legislacyjnym służącym osiągnięciu większej przejrzystości cen żywności i działaniom na rzecz zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych, co pozwoli rolnikom uzyskać wartość dodaną, na jaką zasługują; wzywa Komisję do wzmocnienia pozycji rolników i propagowania uczciwej konkurencji; jest przekonany, że należy rozważyć wyznaczenie rzeczników praw obywatelskich z myślą o rozwiązywaniu sporów między podmiotami należącymi do łańcucha dostaw żywności;

74. ponadto jest zdania, że aby wzmocnić pozycję rolników w łańcuchu dostaw żywności, należy opracować instrumenty, które pomogą rolnikom zarządzać krótkimi łańcuchami dostaw, które będą przejrzyste i skuteczne, zapewnią niewielkie oddziaływanie na środowisko, będą sprzyjać jakości i dostarczać konsumentom informacje, w których udział pośredników będzie mniejszy i które będą sprzyjać sprawliwym i przejrzystym mechanizmom kształtowania cen;

75. apeluje o utrzymanie mechanizmu pomocy najuboższym członkom społeczeństwa;

Rozwój obszarów wiejskich

76. dostrzega znaczenie polityki rozwoju obszarów wiejskich zdefiniowanej i finansowanej w ramach drugiego filaru ze względu na jej wpływ na poprawę efektywności środowiskowej, modernizację, innowację, infrastrukturę i konkurencję, oraz konieczność dalszego rozwoju gospodarki wiejskiej, sektora rolno-spożywczego i sektora nieżywnościowego oraz poprawy jakości życia na obszarach wiejskich; podkreśla również konieczność osiągnięcia celów politycznych, w tym celów strategii „Europa 2020” obejmujących inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, z których korzyści powinni czerpać również w głównej mierze rolnicy i społeczności wiejskie;

77. jest zdania, że rozwój obszarów wiejskich musi sprostać wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi, zmiany klimatu, zaniku różnorodności biologicznej, wyczerpywania się zasobów wodnych i degradacji gleby oraz zwiększać zrównoważoną spójność terytorialną i zatrudnienie; jest zdania, że środki te powinny także sprzyjać samowystarczalności w zakresie wytwarzania energii odnawialnej na terenie gospodarstw rolnych, głównie z odpadów rolnych; stwierdza, że środki na rzecz rozwoju obszarów wiejskich powinny przyczynić się do utrzymania wartości dodanej na obszarach wiejskich, sprzyjając rozwojowi infrastruktury wiejskiej i świadczeniu usług po przystępnej cenie lokalnej ludności i lokalnym przedsiębiorstwom;

78. jest zdania, że w tym kontekście należy zwrócić szczególną uwagę na wspieranie młodych rolników; sądzi, że w obliczu szybkiego starzenia się społeczności wiejskiej w Europie podstawowe znaczenie mają atrakcyjne środki zachęcające do rozpoczynania działalności przez młodych rolników i inne nowe podmioty i że należy rozszerzyć zakres systemów wsparcia w drugim filarze, takich jak dostęp do gruntów, dotacje i korzystne kredyty, w szczególności w dziedzinie innowacji, modernizacji i rozwoju inwestycji itd., oraz oczekuje, że możliwość wdrożenia takich mechanizmów będzie zapewniona we wszystkich państwach członkowskich;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

79. proponuje, aby znaczący odsetek gruntów rolnych objąć programami rolno-środowiskowymi, które powinny dostarczać rolnikom finansowe i techniczne środki zachęty do przejścia na bardziej zrównoważone, zasobooszczędne, niskonakładowe modele rolnictwa;
80. podkreśla, że polityka rozwoju obszarów wiejskich powinna umożliwić wykorzystanie wszelkiego potencjału naturalnego i ludzkiego obszarów wiejskich dzięki wysokiej jakości produkcji rolnej, na przykład za pomocą sprzedaży bezpośredniej, promocji produktów, zaopatrzenia rynków lokalnych i dywersyfikacji, jak również przeznaczeń biomasy, efektywności energetycznej itd.;
81. podkreśla konieczność zapewnienia odpowiedniej infrastruktury sprzyjającej zdobywaniu i rozpowszechnianiu wiedzy z zakresu rolnictwa oraz systemów innowacyjnych, obejmującej możliwości kształcenia i szkolenia, usługi doradztwa rolniczego i wymianę najlepszych praktyk, w celu modernizacji rolnictwa, zapewnienia pomocy innowacyjnym rolnikom w przekazywaniu doświadczeń i udoskonaleniu łańcuchów wytwarzających wartość dodaną na obszarach wiejskich; sądzi, że takie programy należy udostępnić we wszystkich państwach członkowskich;
82. w związku z tym opowiada się za wprowadzeniem określanych przez państwa członkowskie ukierunkowanych środków w drugim filarze, aby zrealizować wspólne cele UE w zakresie rozwoju obszarów wiejskich (strategia „Europa 2020”); podkreśla znaczenie ogólnych ukierunkowanych i zorientowanych na wyniki ram europejskich, dostrzegając, że to państwa członkowskie i organy regionalne są najbardziej kompetentne do podejmowania decyzji dotyczących programów, które na szczeblu lokalnym mogą w największym stopniu przyczynić się do osiągnięcia europejskich celów; apeluje zatem o stosowanie zasady pomocniczości i elastyczności przy opracowywaniu programów rozwoju obszarów wiejskich oraz o przyjęcie zdecydowanego podejścia opartego na uczestnictwie i sprzyjającego lokalnym i subregionalnym partnerstwom, poprzez stosowanie metody LEADER w trakcie tworzenia i wdrażania przyszłych europejskich i krajowych programów rozwoju obszarów wiejskich; ocenia, że zmniejszone składki krajowe mające zastosowanie w odniesieniu do bardziej ukierunkowanych środków powinny być ustalane na podstawie ocen skutków i szczegółowych symulacji;
83. opowiada się za tym, aby w ramach rozwoju obszarów wiejskich przewidzieć również środki ukierunkowane na ochronę lasów górskich;
84. zwraca się do Komisji o stworzenie nowych instrumentów finansowania wspierających w szczególności rolników wchodzących do sektora rolnictwa w uzyskaniu dostępu do korzystnych pożyczek, lub o stworzenie nowego systemu, np. pod nazwą JERICHO („Joint Rural Investment CHOice” – wspólny system na rzecz inwestycji na obszarach wiejskich), w ramach funduszu na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, w oparciu o doświadczenia związane z inicjatywą JEREMIE w ramach funduszy strukturalnych;
85. podkreśla, że obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania często mają duże znaczenie pod względem ziem uprawnych, ochrony różnorodności biologicznej i zapewniania korzyści środowiskowych, a także dynamiki obszarów wiejskich; w tym kontekście opowiada się za pozostawieniem dodatków wyrównawczych dla obszarów o mniej korzystnych warunkach gospodarowania w drugim filarze i wyzywa do zwiększenia ich efektywności; jest przekonany, że ukierunkowane wsparcie dla rolników prowadzących działalność na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ma podstawowe znaczenie dla kontynuowania działalności rolnej na tych obszarach, zmniejszając tym samym ryzyko porzucania gruntów rolnych; podkreśla, że w unijnych ramach dostosowywanie kryteriów musi leżeć w gestii państw członkowskich oraz organów regionalnych i lokalnych;
86. podkreśla ogromne różnice w strukturze obszarów wiejskich poszczególnych państw członkowskich, co wymaga podjęcia różnorodnych środków; dlatego domaga się większej elastyczności, dzięki której państwa członkowskie i regiony będą mogły podejmować dobrowolne środki, które powinny być współfinansowane przez UE pod warunkiem, że środki te byłyby zgłaszane Komisji i zatwierdzane; podkreśla, że wskaźnik współfinansowania będzie musiał w dalszym ciągu uwzględniać szczególne potrzeby i realia regionów konwergencji w okresie po 2013 r.;
87. opowiada się za tym, aby w przypadku środków drugiego filaru o szczególnym znaczeniu dla państw członkowskich dotychczasowe wskaźniki współfinansowania obowiązywały także po 2013 r.; podkreśla jednak, że jakiegokolwiek dodatkowe współfinansowanie nie powinno prowadzić do renacjonalizacji drugiego filaru ani do zwiększania różnic między zdolnością państw członkowskich do współfinansowania swoich priorytetów;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

88. przypomina, że modulacja we wszystkich odmianach, zarówno obowiązkowa, jak i dobrowolna, jako środek finansowania wydatków na rozwój obszarów wiejskich obowiązuje do 2012 r. i podkreśla potrzebę zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych na drugi filar w kolejnym okresie finansowania;

89. apeluje, aby unikać nagłych zmian w przydziale środków w drugim filarze, ponieważ państwa członkowskie, organy lokalne i gospodarstwa rolne potrzebują pewności i ciągłości umożliwiających im planowanie; podkreśla, że debata w sprawie przydziału tych środków nie powinna być prowadzona w oderwaniu od debaty dotyczącej przydziału środków w ramach pierwszego filaru; wzywa zatem Komisję do przyjęcia pragmatycznej postawy jako podstawowej zasady redystrybucji środków z drugiego filaru; dostrzega konieczność sprawiedliwego rozdzielania środków z drugiego filaru między państwa członkowskie zgodnie z obiektywnymi kryteriami, które muszą odzwierciedlać różnorodne potrzeby europejskich obszarów; opowiada się za wprowadzeniem tych zmian po ustalonym okresie przejściowym, jednocześnie ze zmianami w rozdzielaniu środków z pierwszego filaru;

90. opowiada się za współfinansowaniem w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich, które umożliwia, na poziomie regionalnym lub lokalnym, uzupełnianie się środków publicznych i prywatnych w części współfinansowanej przez państwo, co zwiększy dostępne środki służące osiągnięciu celów określonych przez politykę państwową dotyczącą obszarów wiejskich;

91. domaga się uproszczenia na wszystkich poziomach planowania programów w ramach drugiego filaru i zarządzania nimi w celu pobudzenia wydajności; ponadto domaga się uproszczonych, efektywnych i skutecznych systemów monitorowania, oceny i sprawozdawczości dotyczących środków z zakresu zasady wzajemnej zgodności; sądzi, że kontrole i monitorowanie w ramach pierwszego i drugiego filaru należy zharmonizować i nadać im większą spójność, wprowadzając podobne zasady i procedury, w celu ograniczenia całkowitego obciążenia rolników wynikającego z kontroli; apeluje o bardziej elastyczne zarządzanie pięcioletnim okresem zobowiązań w przypadku środków rolno-środowiskowych;

92. wzywa do wyłączenia spółdzielni z zakresu postanowień zalecenia Komisji 2003/61/WE dotyczących niemożności dostępu przedsiębiorstw przekraczających określony próg MŚP do funduszy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz ogólnie do środków pomocowych wykraczających poza określony poziom;

93. uważa, że w przyszłości regiony najbardziej oddalone nadal powinny korzystać ze szczególnego traktowania w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich, ponieważ trudności geograficzne, wobec jakich stają, oraz niewielka liczba produktów rolnych, od których na tych obszarach uzależniona jest gospodarka rolna, uzasadniają utrzymanie unijnego wskaźnika współfinansowania na poziomie do 85 %, tak aby pokryć koszty programów rozwoju obszarów wiejskich;

94. z zadowoleniem przyjmuje dążenie ku lepszej koordynacji na poziomie UE między programami rozwoju obszarów wiejskich a w szczególności polityką spójności, aby unikać powielania, sprzecznych celów i nakładania się działań; przypomina jednak, że skala projektów prowadzonych w ramach funduszu spójności UE i programów rozwoju obszarów wiejskich jest inna, i w związku z tym opowiada się za tym, aby fundusze te zachowały odrębność i aby programy rozwoju obszarów wiejskich nadal ukierunkowane były na społeczności wiejskie i pozostały instrumentami niezależnymi politycznie;

95. uważa, że polityka spójności wraz z nową wzmocnioną WPR uaktywnią potencjał gospodarczy obszarów wiejskich i przyczynią się do stworzenia nowych, pewnych miejsc pracy, zapewniając trwały rozwój tych obszarów;

96. podkreśla znaczenie strategii politycznych wpierających współpracę transgraniczną pomiędzy państwami członkowskimi i państwami trzecimi w celu przyjęcia praktyk chroniących środowisko i zapewniających trwałość zasobów naturalnych, w przypadku gdy działalność rolnicza, w szczególności wykorzystanie wody, ma skutki transgraniczne;

*

* *

97. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.